

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanie 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmierno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvc. večerne številke po 4 nvc.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvc. izven Trsta po 1 nvc. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvc.

V edinstvi je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejšje vesti.)

Dunaj 7. Proračunski odsek je izvolil poslanca dra. Žačka načelnikom.

Dunaj 7. Katoliška ljudska stranka, nemška ljudska stranka in Jugoslovani so imeli danes popoldne klubne seje.

Dunaj 7. Odsek za pomoč po povodnji poškodovanim deželam je sprejel vladno predlogo o dovoljenju dotičnih kreditov.

Budimpešta 7. »Pester Lloyd« javlja, da v proračunu za vojsko za prihodnje leto ni novih izdatkov za topničarstvo. Nimajo še uzorca za nove poljske tope, vendar bo tudi Avstro-Ogerska morala kmalu misliti na to, da se bavi z nabavo novih topov.

Budimpešta 7. (Zbornica poslancev.) O posvetovanju o začasnem proračunu je minister-predsednik pl. Szell izjavil, da je nagodba z Avstrijo, razven, kar se tiče kvote, dovršena.

Govornik je vedno zahteval, da bodi kvota določena do 31. decembra. Szell ni sklepal nobenih dogovorov glede kvotnega vprašanja. Več hoče povedati, kedar bo čas za to. Na to se je predloga sprejela z veliko večino. Prihodnja seja bo jutri.

Vojna v južni Afriki.

London 7. »Reuter« javlja: Brzjavna zveza severno od Eastcourta je popolnoma pretrgana.

London 7. »Reuter« javlja iz Capetowna z dne 4. t. m.: Natalska vlada je izdala proglas v katerem pravi, da je proklamacija Oranjev glede priklapljenja pokrajine Upertugali neveljavna.

Palmas 7. Angleške križarke opazujejo strogo vse sumljive ladije.

Pariz 7. »Figaro« je izvedel, da je Nemčija sklenila, da zasede Tig rski zaliv južno od Angole, ako se Angleži polaste zaliva Delagoa. Angležem je znan ta sklep in temu je pripisati, da Angleži še niso izrekli svojih čet v Delagoi.

Shod pol. društva „Edinost“

dne 29. okt. 1899. v Škedenju.

(Dalje.)

Pozdrav in udanost Nabergoju.

Ker se ni nikdo več oglasil za besedo k govoru gospoda dra. Rybáfa, je predlagal gosp. Josip Sanein, naj zbor naloži odboru političnega društva »Edinost«, da gospodu Ivanu vitezu Nabergoju (Viharni: Živio Nabergoj!), zastopniku tega okraja v mestnem in dež. zboru, sporoči izraz vsestranskega, neomejenega zaupanja. (Frenetično ploskanje in pritrjevanje.) Naj le pride v mestni zbor. Ako ga vlada ne bo hotela braniti, ga bomo branili mi! (Vrišč in klici: Da, da!)

Predlog Saneinov je bil vsprejet soglasno.

Ljudsko štetje.

O tem predmetu je spregovoril gosp. dr. G. Gregorin:

Častiti zborovaleci! Ako bi v kaki drugi državi, ki ni država neverjetnosti, kakor je n. pr. Avstrija, stavili to točko na dnevni red kakega političnega shoda, bi se nam gotovo vsi smejali. In zavračali bi nas po vsej pravici: To ni političsko vprašanje, to ne sodi na take shode; to je vprašanje, ki more zanimati jedino le znanstvenike, učenjake, statistike. Ali, kakor rečeno, mi živimo v državi neverjetnosti, kjer so tudi neverjetne reči verjetne, kjer je vse drugače nego drugod. Zato pa je možna tudi ta neverjetnost, da moramo na ljudskih shodih govoriti o ljudskem štetju in to še kakor o jako važni točki.

Kje je vzrok temu, da se tudi mi priprosti ljudje, ki nismo znanstveniki, moramo baviti s tem vprašanjem na javnih ljudskih shodih? Vzrok je ta, ker zistem v Avstriji (Klici: Da, da, ta nesrečni zistem!) v vsaki stvari išče sredstev, da bi kazal na nemški značaj te države. Tako naj tudi ljudsko štetje dokazuje, da je Avstrija nemška država! Če le možno, naj bi vnanji svet mislil, da Slovanov ni, ali da so brez pomena za državo, da si so v resnici v veliki večini. Iz tega prizadevanja zistema v Avstriji

sanje v naših dušah in sanje so naš edini namen, naš edini cilj...

Tako je postal popolnoma indiferenten za življenje, ki ga je od dne dne manj zanimalo, in naposled čisto nič. Bilo je že tako, kakor ne bi več živel na tem svetu, temveč bi samo njegova senca padala na zemljo, v tem ko je on daleč, daleč nekje v sanjavih sferah neznanega vseмирja.

Kadar je večer priplaval na zemljo, je oživel. Prva zvezda, ki je zatrepetala na nebu, ga je vsaki večer enako globoko dirnila.

Noč je ljubil.

— Moja duša je tudi del noči. To sorodnost čutim, zato me noč oživljuje. In zvezde so hčerke noči, zato jih ljubim.

Ni smeti misliti, da je bilo v njem kaj astrologičnega. Tisto »znanost«, ki skuša v zvezdah čitati usodo ljudi; iz konstelacije nebeskih teles prorokovati bodoče dogodke; kateri je nočno nebo orakel, je Savič preziral. On je svoje zvezde vse drugače ljubil. Kako — tega ne bi mogel povedati. Bile so mu sicer tudi nekakšni simboli in včasih mu je bilo, kakor da se razgovarja z nji-

prihaja, da tudi čin ljudskega štetja zadobiva politični pomen.

In kar velja gledé nemščine po družih krajih, velja v naših primorskih pokrajinah za italijanščino. Tu hočejo, naj bi pokrajine še nadalje nosile narodni znak manjšine (Tako je!), ker menda pripravijo te pokrajine za... (Klici: Italijo!)

Ljudsko štetje bi se moralo vršiti povsem objektivno, brez vsakega strankarskega namena. Moralo bi imeti jedini ta namen, da seštejejo, koliko ljudi je. Podatki naj bi bili kolikor možno natančni. Kolikor možno pravim, kajti absolutne, popolne natančnosti seveda ni smeti zahtevati. Ako bi se vršilo tako, moral bi biti rezultat jedino ta, da večina v tej državi so Slovani. Ali prav to je, česar noče naš avstrijski zistem, ker se menda preveč boji nemškega Miheljna in (Klici: Garibaldi! Ploskanje in odobravanje.)

Mesto da bi bilo ljudsko štetje operat v znanstvene, koristne svrhe, mesto da bi le zapisovali od vasi do vasi, vestno in točno po izpovedbah, pa pretvarjajo ta način v — boj, kakor da ne bi že imeli dovolj družih bojov. (Odobrovanje.)

Ljudsko štetje ima torej politični pomen in s tem je tudi rečeno, kako važno je za nas.

Ljudsko štetje se vrši, v zmislu dogovorov, po vseh državah istočasno. Prvikrat se je vršilo po stanju 31. decembra l. 1869., drugikrat po stanju 31. decembra l. 1880., potem po stanju 31. decembra l. 1890. Ljudsko štetje služi tudi v konstatiranju narodnosti. Zistem pa si je izumil sredstvo, katero moram naravnost imenovati hinavsko, da naše število skrči vsaj na papirju, ako ga že ne more v resnici. To sredstvo je takomenovani občevalni jezik. Občevalni jezik pa je vse kaj drugega, nego narodnost. Občevalni jezik je tisti, katerega se kdo poslužuje v življenju. Ker se pa povsodi in mnogim ljudem tako godi, da so po razmerah prisiljeni često posluževati se jezika, ki ni njih materini jezik, je vendar jasno, da pri takih ljudeh občevalni jezik ni isto kakor narodnost. Mnogi govore v svojih službah in trgovinah drug jezik, a so sicer najbolji narodnjaki, ki bi slovesno protestovali, ako bi jih hoteli šteti

hovimi trepetajočimi lučicami. V kakšno zvezdo modre svetlobe je bil včasih kar zamaknjen.

A to je bil poseben mističizem, ponekod bolen, z avgurstvom pa ni imel ničesar opraviti.

S kratka: Savič je postal pravi čudak.

Samo v šoli je bil navaden človek. Tam se ni mogel nihče pritožiti radi njega. Dijaki so ga imeli radi, ker je bil čudovito blag. Niti najporednejšemu fantu ni rekel žal-besede. Od njega je izhajalo nekaj tako milega in blažilnega, da so bili v njegovih urah pridni tudi največji razposajenci. Z naukom je dosegal vedno lepših uspehov, vsi ravnatelji in nadzorniki so soglašali glede tega. Tudi njegovi tovariši so se s časom privadili njegovih čudnih posebnosti.

In on sam se je tega tako privadil, da ni nikdar več razmišljal, kakšen je, kako je postal tak in nikdar več ni vprašal:

— Kako se je to zgodilo?

Tako je — kaj pomagajo premišljevanja in vprašanja?!

Ljudje so taki, kakoršni morajo biti, ker ne morejo biti drugačni... (Pride še.)

P O D L I S T E K

23

Sursum corda!

Spleal E—n.—n.

Brez misli tudi njegov razum ni mogel biti. A nikdar ni mislil na ljudi, s katerimi ni niti občeval. Njegove misli so plesale po zraku s praški, ki so zibali po solnčnih žarkih, letale so okrog z metuljčki, ki so se vrteli po evetlicah, potovala so v neizmerne, nedomišljene višave in tam so sanjale. In vse njegove misli so bile nekamo nejasne, nedoločene, kakor one barve, ki so se prelivale nad široko ravnico, kakor ono šumenje, žuborenje, ki je prihajalo od daleč do njegovih ušes.

— To je življenje nezavestnosti — edino pristno življenje. Vse drugo je domišljija. Ljudje mislijo, da so nekaj, kar niso. Človek niti ne more vedeti, kaj je. Zato tudi ne more imeti ciljev in jih ne more dosežati. Kar živi v nas, v teh solnčnih žarkih, v evetličnem evetju, v vonju posušenih trav, v mrmranju potočnih valčkov in zopet v nas, v naših možganih, živcih, v sreči, to nismo mi, to je nekaj nezavestnega, nekaj tajnega, kar obuja

za Neslovenec. Nevarnost pa je, kjer gre za nezavedne ljudi. Pri teh baš hočejo nasprotniki loviti v kalni vodi, izrabljaje razliko med občevalnim jezikom in narodnostjo. S povpraševanjem o občevalnem jeziku zatajujejo slovenske duše. Sosebno tu na tržaškem ozemlju je rubrika »občevalni jezik« jako nevarna, ker imamo mnogo Nemcev in Italijanov mej uradniki, in so naši prisiljeni govoriti nemški ali laški žnjimi, ako se nočejo izpostavljati neprijetnostim. Povpraševanje po občevalnem jeziku bi bilo morda pravilno in koristno, ako bi ob enem povpraševali tudi po narodnosti. Ali to se ne godi tako, marveč vprašujejo le po občevalnem jeziku.

Iz podatkov takega ljudskega štetja ne bi smeli sklepati o številu narodnosti, niti bi na podlagi teh podatkov ne smeli odločati glede pravice, ki gredo kake narodnosti v dotičnem kraju. Ali kako postopajo v resnici v tej državi neverjetnostij? Najprej fabricirajo umetne rezultate, ki so le na papirju, potem se delajo, kakor da nič ne vedo, kako se je postopalo, slednjič pa se vendar sklicujejo na isto ljudsko štetje in nam odklanjajo naše zahteve, češ, da nas ni, ali da nas je premalo! (Viharno pritrjevanje.) To je baš tisto hinavstvo: da na eni strani izvestni avtonomni krogi delajo, kar hočejo in na papirju potajujejo fiktivne narodnostne odnose, a na drugi strani se državna uprava vendar-le sklicuje na podatke ljudskega štetja tudi tedaj, kadar gre za narodna prava. Da ne boste mislili, da v praksi ni tako, vam hočem navesti v dokaz odstavek iz odgovora na rekurz v stvari ustanovitvenja slovenske šole v Trstu.

(Pride še.)

Politični pregled.

TRST 8. novembra 1899.

K položaju. V predvečernji seji zbornice poslancev so bili levičarska gospoda v veliki zadregi. Znano je, kako je bilo njihovo upitje proti § 14., kako so prav radi rabe § 14. od strani vlade Thunove hujskali mase, kako so klicali ogenj in žveplo na grofa Thuna, njegove tovariše in na večino zbornice, ki je bila baje kriva, da je bil parlament deposidiran in nadomeščen z na pol absolutističkim vladanjem spomočjo § 14. Zgražanja radi takega atentata na ustavo in parlament ni bilo ne konca ni kraja! Če to ni bil vihar nevolje, prihajajoči naravnost iz globine razburjenih duš — potem ga res ne more biti pristnega čutstvovanja in pravične jeze v človeških prsih. In predvečernjem je pršel tisti veliki dan, ki je donesel priliko, da svojo jezo proti § 14. pokažejo v praksi! Predlog poslanca Daszynskega, naj se ta § odpravi, je bil v razpravi. Človek bi bil mislil, da vsa levica kar zagromi kakor z jednim glasom svoj de profundis nesrečnemu § 14. — a glej: gospoda niso vedeli, kako bi se izvili od glasovanja o predlogu Daszynskega!!!

Za nujnost so še glasovali, ali meritorično razpravo bi bili radi — ubili. Jeden njih — dr. Lueger — je hotel, naj ima prednost Pergelt-Kaiserjev predlog za omejevanje § 14, neki drugi gospod pa je hotel, naj se predlog izroči posebnemu odseku, kjer bi utegnil — zaspati. No, to pot so jim Čehi in Jugoslovani napravili križ čez račune, glasujé za nujnost in tudi za predlog Daszynskega sam. Potem seveda tudi gospoda od levece niso mogli drugače, nego da so tudi glasovali za predlog, ali odposlali so toliko svojih liberalnih veleposestnikov v — nasprotni tabor, da predlog Daszynskega ni dobil potrebne $\frac{2}{3}$ večine. Manjkalo pa je bila — če se ne motimo — le 19 glasov. Jasno je torej, da bi bili gospoda lahko v praksi pokazali jezo proti § 14, ako bi bila ta jeza — pristna, resnična, ako bi ne bila le fiktivna, hinavska, neresnična, kakor je vse na tej stranki neresnično in fiktivno.

Znamenitost mej dogodki v notranjem političnem položaju je govor dra. Ebenhoeha, ki naznanja levici, da je zastoj vse pričakovanje, da bi se katoliška ljudska stranka ločila od večine. Ebenhoeh trdi, da ta stranka najbolje služi nemški stvari, ako ostane v večini. Razvijanje njegovih misli je tako-le: Slovani napredujejo in se zavdajo bolj in bolj. Ako bi katoliški Nemci zapustili večino, pokoreči se narodni ideji, bi dali sami znamenje za ločitev: tu Nemec, tu Slovan! V ta-

kem boju pa bi morali Nemci končno podleči, ker njih je samo 8 milijonov in nekaj čez, Slovanov pa 16.

To konstatacijo konservativnega govornika naj si zapomnijo sešbno oni v večini, ki so vedno v strahu, da katoliški Nemci zapuste večino in ki so v tem strahu vedno pripravljeni za koncesije onim, ki žugajo. No, dr. Ebenhoeh je priznal, da ima nemštvo največjo korist od tega, ako so »katoliški« v večini. Zapomnimo si in ne bojmo se!

Še nekoliko opazek. Pišejo nam: Vašo vest v zadnjem izdanju »Starinarski argumenti« v podporo starinarskega naziranja« treba popraviti v toliko, da je vojvoda Württemberski res studiral v Bonnu leta 1848. in da je tedaj sklenil »svojo usodo zvezati z blaginjo in žalostjo Avstrije«. V letu 1885. pa je sestavil posebno spomenico, v kateri je hotel dokazati, da v Avstriji mora biti nemščina državni jezik. No, ta pomota je brez pomena za vaše trditve. Nočem oporekati, da je bil vojvoda Württemberski z dušo in srcem udan Avstriji in da je svoje stališče in svoje nazore branil iz najboljših namenov. Ali to ne dokazuje, da ni bil v zmoti. Vojvoda je bil nemški knez, je bil Nemec in za borbo nenemških narodov v Avstriji gotovo ni imel pravega ali najbrže: nikakega zmisla! Da je svojo spomenico pisal pred letom 1866., bilo bi jo na vse zadnje še umeti tudi z avstrijskega stališča, ali da je pisal po zgodovinsko-vaznih, epohalnih dogodkih v letu 1866., to dokazuje, da mož ni imel pravega pojma o strukturi Avstrije, v r z e n e i z n e m š k e g a b u n d a ! ! ! Prav kakor navlaš piše zadnja »Reichswehr« v svojem uvodnem članku — torej vir, ki je, baš in najbolj za vojaške kroge, vzvišen nad vsaki sum nelojalnosti nasproti državi in nasproti armadi — nastopno:

»Od trenutka, ko je bila Avstrija končno veljavno izločena iz nemškega »bund«, so Nemci v Avstriji iz absolutne morali postali le relativna večina. S tem, da je ustava, ustvarjena za Avstrijo, podala nenemškim narodom jamstvo enakopravnosti in svobodnega razvoja, so morali ti narodi dospevati do vedno večje duševne, kulturne in gospodarske vrednosti. In čim bolj je ta naravni, od ustave varovani proces napredoval, morali so se Nemci čuti uožene v njih pravicah in veljavi, ki so jo že imeli, predno je bila drugim narodom dana možnost svobodnega narodnega razvoja«.

Tako je. Proces, ki se vrši v Avstriji proti nemškemu državnemu jeziku, je — naraven. Da-li so oni državniki res najboljši, ki bi se hoteli boriti proti — naravi, tega pa mi ne bi hoteli trditi.

Gospod vojvodski avktor je tudi v nasprotju sam z seboj in z dejstvi. In temu se ni čuditi. V posebno svarilo je opozarjal na Galicijo, kako se tam zgublja nemški jezik, kar da znači veliko nevarnost za državo. Temu nasproti pa obstoji dejstvo, da so baš avstrijski oficijozni leta sem z železno konsekvenco povdarjali fakt, kako da se je mej Poljaki v Galiciji v zadnjih letih utrdila državna misel in kako so prav Poljaki eminentno državna stranka, najboljši Avstriji! In to se je godilo obin vzlic umikanju nemščine v Galiciji!! Ne, treba drugače reči: to se je zgodilo vsled dejstva, da so si Poljaki priborili narodno pravo in svobodo!! Tako je, ker le zadovoljni narodi morejo biti tudi vez, ki spaja državo! Drugo nesoglasje v knjigi vojvodskega avktorja je ta, da zahteva nemški državni jezik le za Cislitvanijo (Die deutsche Sprache muss als Staatssprache in Cisleithanien anerkannt werden), za Ogersko pa ne. Kako nam je? Ali ni Ogerska prav tako polovica monarhije, kakor Cislitvanija, ali v skupni armadi ne služijo istotako madjarski, hrvatski, romunski vojaki, kakor slovenski, češki in poljski? Ali nevarnost, preteča baje državni misli v Cislitvaniji vsled ginevanja nemščine ni istotako akutna tudi v oni drugi polovici?! No, stvar je jednostavno ta, da se politički in narodni želodec Nemcev ne čuti dovolj močnega, da bi prebavil vse, pa zahteva polovico!! Zato naj bi bil nemški državni jezik le v tej polovici tako grozno potreben, dočim v oni drugi polovici: tudi brez nemščine ni nikake nevarnosti ni za državno misel ni za skupnost vojske! Krik po nemškem državnem jeziku je torej le političko-narodno-strankarska zahteva avstrijskih Nemcev in nič drugega!!! Tako jo sodi večina prebivalstva v Avstriji in jo — odklanja!!

Sledajš vemo, da bi bil vojvodski avktor rešene političke brošure — ako bi bil živ — v veliki zadregi, ako bi ga pozivali, naj navede dokazov, da smo Slovani nasprotni skupnemu poveljstvenemu jeziku, v kolikor je isti v resnici potreben. Nasprotni pa smo res, ako hočejo to potrebo dokumentirati ob prilikah, ko ni potrebno, in na načine, da moramo Slovani — večina prebivalstva — občutiti kakor namerjano narodno zapostavljenje.

Ali po naravi, ali po nasilju?! Državni poslanec dr. Krek je pismeno pozdravil shod stanke prava v Brodu. V svojem pismu je navel tudi nastopne besede:

»Dasi v prekolitevski skupini, sega vendar Vaše gibanje z močnim uplivom k nam. Najvažnejše vprašanje naše dobe je, je-li se postavi monarhija na stare temelje, na katerih se je razvila, ali naj se prepusti abstraktno sestavljenemu centralizmu z njegovo barbarsko razliko med nad- in podnarodit?! Uverjeni smo vsi, da se preje ne da deferencirati političko delovanje po socijalnih načelih, predno ne dobi odgovora temeljno državno političko vprašanje, ki odmeva od severa do juga monarhije. In na jugu soglasno, enosmerno to in onstran Sotle!«

Da, tu je povedana vsa resnica: vse se vrti okolo vprašanja, da-li hočejo monarhijo navesti na pot nje naravnega razvoja, ali pa jo bodo hoteli še nadalje tlačiti v tujo, umetno, njej povsem neprikladno, pred vsem pa preozko uniformo. Le Avstrija, pokoreča se duhu svoje sestave, ne ovirajoča razvoja svojih naravnih sil: more vapošno rešiti obstoječa državno-pravna in narodna vprašanja ter dovesti do zdravih ustavnih in parlamentarnih razmer, to je — kakor pravi dr. Krek — da se bo političko življenje urejalo po socijalnih in političkih načelih, ne pa — kakor vidimo zlasti v parlamentu na Dunaju — po skrbi za obstanek narodov. Dokler bodo, iz ozirov na obrambo svoje narodnosti, različne političke struje prisiljene sedeti v eni in isti skupini, ne pride do zdravih parlamentarnih razmer.

Od rešenja državnopravnih in narodnih vprašanj v zmislu pravice in pravičnosti, od načina torej, kako se rešijo ta vprašanja: ali po naravi, ali po nasilju — pa je zavisna ne le srečna bodočnost, ampak na kratko: obstanek Avstrije kakor samostojne, od vseh spoštovane države.

Davki v Avstriji. »Wiener Abendpost« priobčuje izkaz v prvih treh četrtletjih plačanih davkov. Direktnih davkov je bilo plačanih gold. 90,205.520 (gld. 4,665.462 več nego lani); indirektnih davkov gld. 214,379.839 (gld. 9,436.616 več nego lani). Na plačanih carinah je bilo prebitka gld. 48,175.283. Lani je bilo gl. 12,133.795, več prebitka, to pa radi velicega uvoza žita. Vseh davkov je bilo plačanih v teh treh četrtletjih gl. 304,584.359.

Rusko novinstvo in Čehi. »Narodni listy« v Pragi prinašajo brzovavko iz Petrograda, ki pripoveduje, da se je avstrijska vlada pritožila pri ruski vladi, da rusko novinstvo vse preveč simpatizira z Čehi ter je pozvala rusko vlado, naj temu stori konec. Vsled tega so bili uredniki v Petrogradu pozvani na ministerstvo za vnanje stvari, kjer so jih obvestili o pritožbi avstrijske vlade. Novinarji pa so odgovorili, da oni ne pišejo proti Avstriji; nasprotno: oni še dajejo Avstriji dobre svete, kako bi se mogla rešiti. Oni da morajo simpatizirati z Čehi v njih pravičnem boju. Iz češkega vrašanja se vedno bolj razvija evropsko vprašanje, katerega ni možno prezirati. — Novinarji so dobili na to odgovor, da ne gre za to, da bi ruski listi ne pisali o češkem vprašanju, ali to naj delajo tako, da Avstrija ne bo mogla tožiti, da se Rusija utika v notranje stvari v Avstriji. Novinarji pa so zopet odgovorili se svoje strani, da je težko vsikdar pogoditi pravo mero, saj je znano, kako občutljiva je Avstrija ob vsakem, tudi najnedolžnejem izražanju simpatij mej Slovani. — Potem so rekli novinarjem, da je minister Muravjev pripravljen cenzurirati članke v ruskih listih o češkem vprašanju, hkratu pa da ruska vlada zaprosi avstrijsko vlado, naj se tudi ona ne utika v notranje stvari Rusije.

O tej brzovavki v »Narodnih listih« pravi »Neue Freie Presse«, da je to nekaka »Räuber-geschichte«. Kadar pa se nemško gibanje v Avstriji

vodi iz Berolina doli in nemški profesorji Mommse-novega kalibra govore z avstrijsko vlado kakor kak star zadirljiv šomašter — to, seveda, ni kikkaka Ränbergeschichte, ampak — kruta in za Avstrijo ne baš častna resnica.

Domače vesti.

Nov grob. Slovenski pisatelj, g. dr. Janko Pajk, umirovljeni c. kr. profesor, je umrl dne 7. t. m. v Ljubljani. Pokojnik je bil marljiv in plovovit slovenski pisatelj. Tudi v našem listu je zadnja leta parkrat z veliko vnemo branil svoje nazore. V polemiki je bil včasih malec nagel, a v čast in slavo njegovemu spominu smo dolžni zabeležiti tu, da je bila prav ta rezkost njegova priča, da so vodili pokojnika le pošteno prepričanje in dobri nameni. Do lanskega leta je pokojni profesor Pajk učiteljeval na Dunaju, kjer je bil iskren prijatelj slovenskim akademikom. Lani je šel v pokoj. In sedaj je izvojeval borbo življenja! Slovenci pa kličemo ob grobu pisatelja in rodoljuba Pajka: Slava njegovemu spominu!

Namestnik na potovanju. Grof Goëss se je podal danes za dva dni v Poreč.

Imenovanje. Voditelj ministerstva za nauk in bogočastje je imenoval učitelja na pripravnici v Kastvu, Ivana Bunca, začasnim okrajnim šolskim nadzornikom za še ostalo tekočo funkcijsko dobo za slovanske šole v pazinskem in poreškem okraju.

Tržaški mestni svet. Sinoči je bila XXIII. javna seja našega mestnega sveta. Predsedoval je župan dr. Dompieri. Vlado je zastopal namestniški svetnik, vitez Jettmar. Navzočih je bilo 39 svetnikov.

Ko so prečitali in odobrili zapisnik zadnje seje, je javil župan, da mu je »associazione progressista« izročila spomenico, v kateri zahteva več obče koristnih naprav. Župan je izročil spomenico dotičnim odsekom, kar je mestni svet vzel na znanje.

Dr. Vitale Laudi je odložil mesto v upravnem svetu občinske plinarne. Benussi je predlagal, naj ga župan odvrne od te namere. Sprejeto.

Vsled odstopa dra. Piccolija je bila na dnevnem redu volitev člana v upravnem svetu občinske plinarne. Voljen je bil Suttina. Predsednikom istega sveta je bil voljen Benussi, podpredsednikom Mazzoli.

O razpravi glede sklepnega računa plinarne za leto 1898 je vprašal Bratos, da-li tudi delaveci imajo kake koristi od pomožne blagajne tega zavoda, kakor se jim je to bilo obljubilo, ko so pretili z štrajkom. Benussi je izjavil, da delaveci nočejo prispevati v omenjeni zaklad. Rascovich je predlagal, naj se skuša doseči to. Po daljši debati so odobrili sklepní račun.

Sprejet je bil predlog dra. Gairingerja, da se odsek za preskrbovanje z vodo zopet ustanovi.

Istotako je bil sprejet predlog delegacije glede nakupa nepremakljive pod tab. št. 577 na Greti za 41.000 gld.

Za temeljna dela na Rossetti-jevem spomeniku, ki se ima odkriti prih. leto, so dovolili izredni kredit 3400 kron.

Sprejet je bil končno predlog gledé odstopa cestnih zemljišč za lokalno železnico Trst-Škorklja-Opčine. Odobrili so tudi izdatek za osvetljavo proge.

Sejo je župan zaključil ob 9. uri.

«Piccolo» kakor kritik. V ponedeljek, dne 6. t. m. zvečer, je učiteljica glasovirja, gospica Olga Vidrieh, priredila se svojimi učenkami koncert v Circolo Artistico. Prepričali smo se, da so se vse točke vspeleda izvajale jako precizno, da-si naloga, katero so si postavile mlage učenke (med katerimi je bilo gospic od 11 let naprej) ni bila baš lahka. Vsi listi so se izrazili jako pohvalno o tem koncertu, le žid «Piccolo» je tudi o tej priliki postopal drugače, nego bi zahtevala tudi lojalnost nasproti prirediteljici, kateri je poučevanje glasovirja edini zaslužek. Nekaterih učenk, in prav tistih, ki so igrale najboljše, niti imenoval ni, a v obče je trdil, da nimajo dovolj — takta. Razumljivo je samo po sebi, da nežni otroci ne morejo imeti v svojih prstih Golijatove moči, ali razmerno je koncert — ukljub temu — uspel najbolje. Nam se zdi, da bi trebalo nekaj prav močnih taktov — po prstih «Piccolo»-vega poročevalca.

Učenje ruskega jezika. «Piccolo» se zgraža, ker hočejo tudi v Gorici ustanoviti kurz za učenje ruskega jezika. Kar tri klicaje je dodal svoji vesti. Radovedni smo, koliko klicajev posveti svoji vesti, ko izve, da se tudi tržaški Slovenci uče ruščine. Kedaj bo že mogoče, da mu napravimo to — veselje?!

Dvojna mera. Pišejo nam: Minolega tedna sem bil na velikem trgu. Mimo mene je drvil mesten stražar. Obrnil sem se, da vidim, kaj se je zgodilo. In ojoj, res se je godilo nekaj groznega: mimo kavarne «Speechi» je peljal naš «brkin» voz, poln drv! Magistratni stražar je poletel k njemu, začel rjoveti in mahati z rokama, da me je kar groza obšla! Grozil je revežu, ne vem že s kako kaznijo, ako se takoj ne odstrani. Ko je pa naš kmet šel le naprej po borznem trgu, je omenjeni magistratni organ letel za njim ter ga zagnal v ulico «Cassa di risparmio». Druge nesreče menda ni bilo!

Dva dni pozneje sem pa videl voz tukajšnje plinarne, ki je črn, kakor je, vozil lepo po Čorsu, ne da bi ga bil kedo ustavil ali nadlegoval! Prvi je bil slovenski voz, drugi pa laški, kar pomenja, da se za Slovence meri z eno mero, za Lahe pa zopet z drugo!

Nežni živel. Pišejo nam: Nedavno smo bili trojica: gospica Slovenka in dva Slovence na tuk. glavni pošti. V oddelku na levi strani v pritličju smo kupili znamke za nekoliko razglednic ter se o tej priliki pomenkovali — seveda slovenski. To pa je razburilo gospicam, ki so bile tam v službi, živee, da so nam poslale pismoonošo, ki nas je uljudno povabil, naj ne govorimo, ker da to gospice moti v računih. — Mi sami smo že bili priču, ko se je v tej sobi govorilo precej glasno, a ker se je govorilo italijanski, ni bilo nikogar, ki bi to prepovedoval. Da pa taki opomini ne bodo potrebni, bi svetovali mi slavnemu poštnemu ravnateljstvu, naj v dotičnem oddelku da napraviti vidne napise, da je tam strogo prepovedano govoriti — slovenski. Seveda bi morali biti napisi, prepovedujoči slovensko besedo, v — slovenskem jeziku, sicer bi živei nežnih gospic zopet trpeli, ko bi kaka slovenska stranka ne umela čitati, česa ne sme storiti.

V proslavo spomina pok. dekana Varla. Iz Prebeneka nam pišejo: V dolžnost nam je, da naznamo spoštovanim Dolinčanom, da smo tudi mi z veliko žalostjo vsprejeli vest o smrti veleč. gospoda župnika-dekana Varla, katerega smo čislali in ljubili kakor ljubečega dušnega pastirja in skrbčega očeta. Vsprejmite, dragi bratje, izraz globokega sožalja! Pokojniku bodi plačilo v nebesih, a mi moramo gojiti sedaj željo, da dobimo vrednega mu naslednika. Duh pokojnika plavaj nad nami do svidenja — nad zvezdami!

Mladost.

Nemška kultura. V Konjicah na Štajarskem so nemčurski smrkoveci novo tablo čitalnice v temni noči namazali z neko — tvarino. Vsaka poštena in malec kultivirana stranka bi se v dno duše sramovala takih činov in bi izbaenila zlikovce iz svoje srede, a tu je drugače.

Vsi generali nemčurske stranke so hodili krotat se pred čitalnico; — med njimi tudi dr. Kadiunigg (Kadičnik), rodod Postojčan. S tem so odobraval nesramni čin, ga priznali vrednega svoje stranke, one smrkovce pa so kvalificirali za pogumne narodne junake in jih s tem vspodbujali k novim takim činom... Zakrij si obraz Grmanija, tvoja kultura diši po — blatu!

Letina vina. Po vsem Spodnjem Štírskem so imeli letos slabo letino vina, kar se tiče kvantitete. A kar so pridelali, bo po menenji strokovnjakov dobro in se že zdaj plačuje jako drago.

Slovensko gledališče v Celji. Pišejo nam: Dne 1. novembra t. l. so igrali obligatno igro: «Mlinar in njegova hči». Igra, sama na sebi, ima že vse znake starosti ter ni privlačna radi umetniške vrednosti, temveč le, ker je primerna dnevu Vseh svetnikov. Seveda, človek, ki je pristopen resnim, dá, nekam žalostnim čutstvom — bi ta večer obiskovanja grobišč in zvonjenja ne mogel prenašati trivialnosti in modnih znakov naših modernih iger. — «Mlinar in njegova hči» je pa nekaj, kar tako rekoč popolnjuje obiskovanje grobov in tužnega zvonjenja. Igra je pa težavna za igrance, že radi tega, kar so igralci tudi ljudje z človeškimi srei. Sicer pa naj govori iz naš strog kritik: Naj-

več pohvale je žela in tudi zaslužila gospica Baševa, ki je v ulogi Marice spet potrdila našo staro trditve, da je najboljša moč celjskega slovenskega gledališča. Bali smo se pa za ulogo mlinarja, ker bila je v rokah gospoda Perdana, katerega smo do zdaj navadno občudovali v komičnih ulogah. No — gospod Perdan je igral ulogo tako dobro — celo nekam zelo realistično — da smo res strmeli na njegovi vsestranosti. In tudi gospod Salmič je mojster na odru, ali v ulogi Konrada bi ga ne videli radi več. Anže v «Revčku Andrejčku» je njegova uloga. Sicer pa on svoje uloge ni pokvaril — nikakor ne — izborna jo je igral, da pretresljivo, a on jo je le samo — igral... Tudi manjše uloge so bile v rokah dobrih igrancev, kar je tudi edino pravilno, če tudi ni ravno hvaležno. Godba — celjska narodna — je tudi storila vse, da dokaže, kako napreduje. Dozdaj smo govorili o igrarcih. — Naj si privoščimo še gledalce.

Občudovali smo občinstvo, ne samo, ker je polnilo dvorano do zadnjega kotička, temveč, ker je s svojim uzornim vedenjem dokazalo, da je umetniško izobraženo, da je zrelo za gledališče.

Časopisje je bilo tudi dobro zastopano. Prišli so uredniki vseh štírskih slovenskih listov z Vašim dopisovalcem vred.

Demonstracije na Reki. Včeraj so bile na Reki, o priliki otvoritve električnega tramwaya, velike demonstracije proti madjarskim napisom na vozovih. Ves dan je stotine ljudi obkoljevalo progo, po kateri so se vozili — prazni vozovi. Kakih 50 ljudi so zaprli, a večinoma zopet izpustili. Vojaštvo je bilo konsignirano. Še le okolo polnoči je nastal mir. — «Piccolo» naševa imena nekaterih onih, ki so se dali aretirati za — italijanstvo Reke. Celo par žensk je med istimi, ki pa se pišeti za — Turkovičevno in za Curkovičevno. Ti dve sti gotovo isto tako pristni Italijanski, kakor so bili pristni Madjari tisti laški in lahonski zaslepljeni, ki so pred par leti še po reških ulicah kričali — Eljen! Tepei — Bog nam grehe odpusti — so stezali Madjarom obe roki, v nadi, da se jim iste napolnijo z samim zlatom, a sedaj kriče, ko vidijo, da Madjar ni le zagrabil po obeh rokah, ampak jih hoče zagrabit tudi za vrat. Taka se bo godila tudi v Trstu. Kdor bo živel, bo videl, kako se bo tisto debelo nemško-laško prijateljstvo preminjalo v pošteno sovražstvo in kako se bodo Italijani branili šibe, ki so jo pomagali plesti — oni sami!

Lloydov parnik «Cleopatra» je prišel danes iz Aleksandrije. Na krovu je 27 potnikov; kapitan g. Alojzij Brolić. Parnik se je podal v lazaret pri sv. Jerneju.

Okrajna bolniška blagajna. Minolega tedna se je prijavilo 320 slučajev bolezni, 324 oseb se je proglasilo zdravimi in v zdravljenju jih je ostalo 710, med njimi 100 ponesrečencev na delu. Prestopkov proti zdravniškim naredbam so naznačili 167. Podpor je blagajna izplačala ta tedne 8457.88 kron.

Izpred naših sodišč. 29-letni zidar Josip H. iz Trsta je bil včeraj obsojen v 4 mesece ječe, ker je ukradel en voz in več drugih predmetov.

Služkinja Adela B. iz Viganove pri Vidmu je dobila 3 mesece težke ječe, ker je okrala svojo gospodinjo.

V Afriko. 16-letni Lev Baumann z Dunaja je zapustil z najlepšimi nadami v sreč in s 30 gl. v žepu (katere je bil vzel očetu) rojstno hišo ter se podal na pot v Afriko. A na tržaškem kolo-dvornu so ga ustavili ter izročili zaporu v ulici Tigor. Fant se je bil oborožil z revolverjem, a kakor kažipot je vzel seboj knjigo, ki piše o deželi dijamantov.

Pes je ugriznil v levo nogo včeraj popoldne v ulici Rigutti 59-letnega dninarja Mihaela Benedettija. Poškodovanec je šel na zdravniško postajo, kjer so mu izžgali rano.

Dražbe premlénin. V četrtek, dne 9. novembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premlénin: na Greti št. 20, krava; na Corsu št. 1, galanterije; v ulici Montecucco št. 7, hišna oprava; v ulici Sanità št. 15, različna vina ter oprema v zalogi; v ulici Setto Fontane št. 31, hišna oprava.

0 Levčevem „pravopisu“.

(Dalje.)

Izraženje prost nam rabi v prvi vrsti za pomen talijanskega: ordinario, comune, švabskega: gemein, alltäglich ali gewöhnlich, n. p. prostak, ein gemeiner mann, prostak (vojak) der gemeine, prostačina, ein gemeiner kerl, — prostaštvo, gemeinheit; — tore preprost, sehr gemein, zu gemein.

Pravimo pa tudi: prosta pot, t. j. pot brez ovir; prosto ali odkrito polje, t. j. polje brez drevja in skalovja; prostim zrakom ptica leta; prostim okom zrem, t. j. zrem ne da bi rabil kakovo steklo; oprosti me okov, posla, sitnosti, dolžnosti, obveze, pregreška, nadležnosti... ali čim te oprostim, nejsi prost, nego s v o b o d e n, kajti svobodno ti je potem delati, kar le hočeš, — odtod tudi svobodna ali slokodna volja, ne pa prosta.

Za pomen talijanskega: semplice, naturale, ali švabskega: einfach, schlicht, natürlich — pa nam rabi izraženje: priprost, kakor bratom Hrvatom, in ne drugače; saj pravimo tudi: priserčno, in ne preserčno, za pomen švabskega: herzlich, innig.

Vsak hip čitamo tudi izraženje: izid. Kaj to pomenja? Po mojem mnenju ničesar; kajti tako oblikovanje je proti vsem pravilam slovanskega glasoslovja sploh. Kaj ne, glagol je iziti, — no, če po tem izvajaš samostavniki izid, moraš po glagolih: iti, doiti, obiti, oditi, poiti, priti (prijeti, saj Dolenjci pravi: prijem), raziti se, niti... dosledno podobno izvajati tudi samostavnike: id, doid, obid, odid, poid, prid, (prijd), razid, uid. Oh, mili moj, povej mi, ali si uže keda čul tako govoriti? ali si uže keda kaj takega čital? E da, imamo tudi glagol ziti (z'iti) se; minolo nedeljo pak je bilo pri vas na Bučki proščenje, sešlo se je bilo mnogo mnogo naroda in Ti si bil povabil tudi mene na slavno proščenje. — No, kaj meniš, je li bil ono velik zid in da li sem bil tudi jaz na onem slavnem zidu, ali je bil shod, na katerem biti je bilo tudi meni čast?!

Vidiš, na kako gadno smešnost dovaja naše pisatelje njih nepoznanje jezika, njih nerazsodnost in nedoslednost?! Zakaj bi ne govorili in pisali: hod, dohod, obhod, izhod, pohod, prihod, razhod, shod, uhod, vhod...? Tako govori naš narod in je jedino prav in slovansko. (Pride še.)

Brzobjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 8. (Zbornica poslancev.) Mej poslanci je bilo razdeljeno poročilo tiskovnega odseka za odpravo časniškega kolka.

Predlog poslanca Kaiserja, da se ta stvar postavi kakor prva točka na dnevni red, je bil odklonjen. Vodja finančnega ministerstva je predložil proračun za leto 1900.

Vojna v južni Afriki.

Durban 7. Očevideci boja pred Ladysmithom zadnjega četrtka poročajo, da so Boere — pribojivši si kos odprtega polja — izobesili belo zastavo, a ko se jim je oddelek Angležev približal na streljaj, so vendar streljali nanj. Angleži so bili ogorčeni radi takega izdajstva in so napali sovražnika. Vspeli Angležev je bil velik. Ujeli so mnogo Boercev.

Durban 7. Boere so udri v Juglavuma v deželi Zulu, kjer so plenili in so zažigali javna poslopja. Oblasti in prebivalstvo so bežali.

POSILANO.

V cenjeni »Edinosti« od dne 4. novembra ste javili zahvalo vsem udeležencem pogreba preč. g. župnika-dekana **Ivan-a Varla**. Hoté ali nehoté pa ni bilo omenjeno vrlo in spoštovano učiteljestvo dekanijško (in še nekaj drugih), katero je bilo častno, polnoštevilno, zastopano. Iz Doline in iz Boljuna je prišlo celo z šolskimi otroci ter je pomagalo tudi na petju. Slavno e. kr. orožniško postajo iz Boljuna in stražniško iz Doline treba tudi omeniti.

Toliko v popravek in zaslužno pohvalo. Vsem gospodom najprisrčnejša zahvala.

Osmi bo v četrtek ob 10. uri in ne ob 9.

Josip Colja,

kapelan v Dolini.

„EDINOST“

večerno in zjutranje izdanje
se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi
na južnem kolodvoru.

Potrtega srea naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem presunljivo vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

dr. JANKO PAJK

umirovljeni c. kr. profesor

po volji Vsemogočnega, dne 7. novembra ob polu 2. uri po polnoči, po dolgi mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 62. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal. Zemski ostanki predragega ranjkega se bodo v sredo, dne 8. novembra ob 1/4 na 5. uro popoldne iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 13, prenesli na pokopališče k sv. Krištofu, kjer bodo po slovesnem blagoslovljenju v lastni grob k zadnjemu počitku položeni.

Sv. maše zadušnice se bodo brale dne 14. novembra ob 7. uri v župni cerkvi Marijinega oznanjenja.

Ranjki se priporoča blagemu spominu.

V Ljubljani, dne 7. novembra 1890.

Pavlina Pajk
soproga.

Milan Pajk
c. kr. proviz. profesor na učiteljskem.
Teodor Pajk
sinova.

Politično društvo „Edinost“,

priredi

v nedeljo dne 12. t. m., ob 4. uri popol.

JAVEN LJUDSKI SHOD v Rojanu

z nastopnim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Naša občinska uprava.
3. Slučajnosti.

Shod se bo vršil v dvorani gostilne
»Konsumnega društva« v Rojanu.

V nedeljo dne 15. oktobra sem odprl
gostilno

Adria
v ulici Nuova št. 11.

Točilo se bo črno in belo dalmatinsko vino.
Kuhinja je preskrbljena z vsem potrebnim. Priporočam se slavnemu občinstvu za dober obisk.

Zajedno priporočam svojo

zalogo vina

v ulici Carintia št. 11, kjer se dobiva vino na
drobno in debelo po najnižji ceni.

Filip Ivanišević.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju,
proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 3.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specijalnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnanstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Spiritus sinapis compositus ALGOFON.

edino sredstvo proti zobobolu, glavobolu, migreni it. l.

Steklenica z navodilom stane le 20 nvč.

ter se dobiva jedino le v lekarni

PRAXMARER (Ai due Mori) Piazza grande TRST
Paziti na ponarejanja.

Božične jaslice

z mnogovrstnimi zrezanimi slikami in živalmi, vse jako naravno narejene. Cene od 20 gl. naprej

Kipi svetnikov, vrezani na lesu.

Križev pot. postaje (Relief)
kakor tudi vse rezbarije.

Sveta polaganja v grob, altarje, propovednice, krstne kamne, okvirje, vsakega štila in lesa, se opravijo in pozlate v obliki polni efekta, izdeluje večkrat odlikovana

delavnica za krščansko umetnost

JOH. BAPT. SCHMALZL, rezbar
St. Ulrich, Gröden, Tirol.

Cene kipov svetnikov, izborno napravljenih, poljubnih oljnatih barv in pozlačenih:

Velikost: cm.	20-30,	30-40,	50,	60,	70,	80,
Cene a. v. gl.	10.—	12.—	15.—	18.—	23.—	26.—
	90,	100,	120,	130,	150,	170,
	30.—	35.—	45.—	60.—	85.—	100.—

Kristove podobe, fino na lesu vrezane, oljnato barvane, z žebelji in napisi, cena za vsako:

Velikost: cm.	20,	25,	30,	40,
Cene a. v. gl.	2.—	3.—	4.—	5.—
	50,	60,	70,	80,
	7.—	10.—	13.—	17.—
	120,	130,	150,	170,
	39.—	45.—	60.—	85.—

Kar ne ugaja, se
vzame nazaj.

Nikolaj Terškan!

trgovec v Ljubljani

priporoča ob pričetku sezone svojo **izborno kiselje** v **sodčkih po 200, 100, 50 in 25 kg.**, kakor tudi sveže zelje v glavah.

Pri sodčkih po 200 in 100 kg. se računi brutto za netto, pri pošiljki po 50 in 25 kg. pa se plačajo prazni sodi po 70 in 50 kr. Posebno prilično za večje rodbine in gostilničarje!

Cene brez konkurence.

JAK. HENRIK HUBER

trtnica za ameriksanske trte in cepi

Tovarna kemičnega gnoja „KOPROS“ v Boljuncu (Istra)

ZALOGA:

TRST - Via S. Apollinare št. 4.
Telefon št. 201.

Amerikanske trte in cepi.

CENE:

	I. zbirka	II. zbirka
	100 kosov	1000 kosov
Kolči ameriksanske	1.50	12.—
Blife	4.—	35.—
Cepi na	20.—	180.—

Vsprejemajo se naročbe za razna cepljenja po želji naročnika in to od februarja do zvršetka aprila.

Kemični gnoj „KOPROS“

sestavljen iz kvantitete dušika, forforičnega kisleca, potaše in apna, katere snovi so potrebne za živilo rastlin. Služi čudežno za gnojenje trtl, sadnega drevja, špargelna, vrtnine in žita.

Cena: Žakelj od 25 kg. gld. 2.—; od 50 kg. gld. 3.80; od 100 kg. gld. 7.50, se žakljem vred.